

Sygn. akt **XXIII Ga 1074/15**

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Aneta Łazarska
Sędziowie:	SO Andrzej Sobieszczęński SO Anna Gałas (spr.)
Protokolant:	prot. sąd. Michał Lutrzykowski

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosków Dyrektora Izby Skarbowej w W. oraz Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

dla (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o ustanowienie kuratora

na skutek apelacji Dyrektora Izby Skarbowej w W.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla W. w W.

z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt Wa XII Ns Rej KRS (...)

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Andrzej Sobieszczęński	SSO Aneta Łazarska	SSO Anna Gałas
----------------------------	--------------------	----------------

Sygn. akt XXIII Ga 1074/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla W. w W. w połączonych sprawach o ustanowienie kuratora dla (...) sp. z o.o. z wniosków: Dyrektora Izby Skarbowej w W. oraz Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) sp. z o.o.: na podstawie art. 42 § 1 k.c. ustanowił dla (...) sp. z o.o. kuratora w osobie D. P. (pkt 1), uprawnił kuratora do zwołania zgromadzenia wspólników (...) sp. z o.o. w celu powołania zarządu wskazanej spółki, a w przypadku gdyby działania zmierzające do powołania zarządu spółki nieprzyniosły rezultatu, zwołania zgromadzenia wspólników

w celu podjęcia uchwały o rozwiązaniu spółki, a w sytuacji nieskuteczności tych czynności upoważnił kuratora do złożenia wniosku do sądu o rozwiązanie spółki (pkt 2), zobowiązał kuratora do składania sprawozdań z prowadzonej przez niego działalności co 4 miesiące (pkt 3).

Sąd Rejonowy ustalił, że spółka (...) sp. z o.o. nie ma organu reprezentacji. To uzasadniło konieczność ustanowienia dla spółki kuratora na podstawie art. 42 k.c. ze wskazaniem jego kompetencji, które wynikają z tego przepisu. Sąd wskazał też, że organ podatkowy działając w oparciu o art. 138 ordynacji podatkowej może wnosić o powołanie kuratora na podstawie art. 42 k.c. i kurator taki nie może zastępować podmiotu w postępowaniu podatkowym. Z tego powodu ustanowiony kurator nie otrzymał kompetencji do reprezentowania podmiotu w postępowaniu podatkowym do czasu ustanowienia organów spółki. Sąd Rejonowy wyjaśnił też przy tym, jaki jest zakres uprawnień kuratora wedle art. 42 k.c.

Apelację od tego postanowienia złożył Dyrektor Izby Skarbowej w W., zaskarżając postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

- naruszenie art. 42 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 138 § 3 Ordynacji podatkowej, poprzez błędną wykładnię art. 42 k.c. polegającą na uznaniu, że kurator ustanowiony na wniosek organu podatkowego nie ma prawa zastępować osoby prawnej w postępowaniu podatkowym, podczas gdy umocowanie takiego kuratora może obejmować, do czasu powołania organów tej osoby prawnej, również jej reprezentowanie w trakcie postępowania podatkowego, która to błędna wykładnia skutkowałą wadliwym określeniem przez Sąd zakresu uprawnień ustanowionego kuratora.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i upoważnienie ustanowionego kuratora dla (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., także do reprezentowania tej spółki w toku postępowań prowadzonych przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w L. oraz w toku postępowań prowadzonych przez Dyrektora Izby Skarbowej w W., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd pierwszej instancji.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) sp. z o.o. wniósł o oddalenie apelacji wskazując na jej bezzasadność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Wnioskodawcy Skarbu Państwa - Dyrektora Izby Skarbowej w W. nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela i uznaje za własne. Na aprobatę zasługuje też w całości ocena prawna.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem apelującego wnioskodawcy, że Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni art. 42 k.c. co miałyby skutkować wadliwym określeniem przez zakresu uprawnień ustanowionego kuratora.

Apelujący wnioskował o ustanowienie kuratora dla osoby prawnej, która z powodu braku powołanych do tego organów nie może prowadzić swoich spraw. Faktyczną podstawą tego wniosku była okoliczność postępowania organu podatkowego wobec spółki. Słuszne jest stanowisko Sądu Rejonowego, że art. 138 § 3 Ordynacji Podatkowej jest podstawą złożenia przez organ podatkowy wniosku o ustanowienie kuratora na mocy art. 42 § 1 k.c., jednak kurator ten nie ma prawa zastępować podmiotu w postępowaniu podatkowym (postępowanie winno być zawieszane do czasu wyłonienia organów spółki). Powyższe jednoznacznie wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt III C2P 101/14 (OSNC2015 nr 10, poz. 116, str. 32). Sąd Okręgowy stanowisko to w całości podziela.

Należy wskazać, że art. 138 § 3 Ordynacji podatkowej znajduje zastosowanie m.in. do osób prawnych, nie mogących prowadzić swoich spraw wskutek braku powołanych do tego organów. Nie jest jednak okolicznością pozbawioną znaczenia to, że obecna treść tego przepisu wskazuje, że jest on jedynie źródłem obowiązku określonego zachowania się organu podatkowego w razie wystąpienia przesłanek wskazanych w tym przepisie, a mianowicie obowiązku złożenia przez ten organ do sądu wniosku o ustanowienie kuratora. Przepis ten nie jest już więc podstawą prawną dla

sądu do ustanowienia kuratora w wyniku uwzględnienia takiego wniosku o ustanowienie kuratora, złożonego przez organ podatkowy w wykonaniu obowiązku wynikającego z tego przepisu. Natomiast ustanowienie kuratora przez sąd rejestrowy (wyłączna właściwość – art. 603 k.p.c.) w wyniku uwzględnienia wspomnianego wniosku złożonego przez organ podatkowy, następuje na podstawie art. 42 § 1 k.c. Ustanowiony na tej podstawie kurator nie jest jednak uznany w judykaturze za uprawnionego do zastępowania organów osoby prawnej, m.in. w postępowaniu podatkowym (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 września 2009 r., I SA/GI 350/09; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 9 stycznia 2008 r., I SA/Wr 1198/07). Według składu orzekającego w tej sprawie brak jest jakichkolwiek merytorycznych argumentów przemawiających za przyjęciem, aby art. 138 § 3 Ordynacji podatkowej miał stanowić podstawę prawną dla sądu rejestrowego do ustanowienia kuratora upoważnionego do reprezentowania osoby prawnej i to wówczas, gdyby zakres tej reprezentacji miał się ograniczać jedynie do podejmowania czynności w postępowaniu podatkowym. Upoważnienie kuratora prawa materialnego, o którym mowa w art. 42 k.c. do reprezentowania spółki w postępowaniu administracyjnym przed organem byłoby niedopuszczalnym naruszeniem ww. art. 42 k.c. Ten bowiem konkretnie wskazuje jakie uprawnienia ma kurator i wszelkie jego inne czynności powinny być ściśle związane z zasadniczym celem ustanowienia a więc powinny zmierzać do powołania organów a w razie gdyby to nie mogło nastąpić do rozwiązania osoby prawnej. Apelujący, poza zanegowaniem stanowiska Sądu Rejonowego nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za uznaniem, że ewentualne czynności kuratora w zakresie reprezentacji spółki w postępowaniu przed organem zmierzają do realizacji któregokolwiek z powyższych celów.

Trzeba podkreślić, że zakres umocowania kuratora ustanowionego przez sąd rejestrowy nie ma uprawnień do rozszerzania tych kompetencji, w szczególności wobec braku podstaw prawnych i ryzyka dowolności. Jak wyjaśnił to Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 8 marca 2012 r. (III CZP 95/11) kurator ma podjąć niezwłocznie wszelkie dopuszczalne działania, aby osoba prawna mogła działać przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i oparty na niej statucie lecz w żadnym razie nie może zastępować tego organu. Ponadto umocowanie kuratora może objąć, w przypadku niemożności przywrócenia osobie prawnej możliwości działania przez organy, czynności skierowane na likwidację osoby prawnej. Czynności kuratora, o których mowa w art. 42 § 2 k.c., są zatem ściśle określone i bez względu na treść orzeczenia sądu opiekuńczego (rejestrowego), umocowanie kuratora powinno ograniczać się tylko do powyższego zakresu czynności. Kurator nie może zatem zastępować organów spółki w sprawach które nie są związane ani z powołaniem organów spółki ani jej likwidacją. Wnioskowany przez skarżącego zakres uprawnień kuratora nie mieści się w tych ramach i prawidłowo nie został uwzględniony.

Reasumując, apelacja wnioskodawcy jako niezasadna podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Andrzej Sobieszczański SSO Aneta Łazarska SSO Anna Gałas